

Aprob,
Avocatul Poporului,
Victor Ciorbea

Raport

privind vizitele efectuate la Centrul de plasament "Robin Hood",
municipiul București

Sumar: prezentul Raport întocmit ca urmare a vizitelor inopinate la Centrul de plasament "Robin Hood" este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea vizitelor**
- 2. Constatările rezultate din vizitele efectuate**
- 3. Concluzii/Recomandări**

1. Cadrul general și organizarea viziteilor

În temeiul art.4, art. 29³ lit. a) și art. 29⁷ alin.(3) din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, modificată și completată, a fost efectuată o vizită inopinată la **Centrul de plasament "Robin Hood", municipiul București**, în data de 12 octombrie 2016, având ca obiective monitorizarea condițiilor de cazare și tratamentul aplicat beneficiarilor. Activitatea de monitorizare a continuat în data de 15 iunie 2017.

Echipa de vizită a fost alcătuită din: doamna _____, expert, domnul _____ și domnul _____, consilieri în cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, domnul _____, asistent social, colaborator extern desemnat de Colegiul Național al Asistenților Sociali din România și doamna Mihaila _____, reprezentanta Organizației Neguvernamentale „Anais”.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

a) informații referitoare la organizarea centrului

Centrul de plasament "Robin Hood" funcționează în cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 4 București. Este localizat într-o clădire aflată pe Bulevardul Metalurgiei nr. 89, sector 4, București, la etajele 1 și 2. Accesul se face prin curtea centrului, precum și prin Centrul de Primire în Regim de Urgență Băieți, aflat la parterul clădirii. Tot la parter se află și sediul Secției 26 Poliție.

Intrarea prin curte era păzită permanent de o firmă de pază, în schimb, **ușa de acces în clădire prin Centrul de Primire în Regim de Urgență Băieți, era deschisă și nepăzită, fiind foarte ușor pentru oricine să intre sau să iasă din incinta ambelor centre.** La sosirea echipei de vizită, membrii ai personalului centrului de la parter nu au solicitat vreo informație în legătură cu prezența echipei în locul respectiv, limitându-se să o îndrume către centrul de la etaj.

Centrul de plasament "Robin Hood" este un serviciu pentru protecția copilului de tip rezidențial care are drept misiune generală furnizarea sau asigurarea pe o perioadă determinată a accesului copiilor la găzduire, îngrijire, educație și pregătire în vederea reintegrării sau integrării familiale și/sau socio-profesionale.

Serviciile sociale oferite sunt: găzduire pe perioadă determinată; asistență medicală și îngrijire; suport emoțional și după caz, consiliere psihologică; recuperare și reabilitare; educare; socializare și petrecere a timpului liber; reintegrare familială și comunitară. Licența de funcționare a centrului expira în anul 2017, fiind depusă documentația pentru acreditare, conform noii legislații, în luna noiembrie 2015. În luna iunie 2017, conform Raportului de evaluare în teren servicii sociale, întocmit de Agenția pentru Plăți și Inspecție Socială a Municipiului București mai aveau la dispoziție 5 luni pentru a îndeplini criteriile necesare obținerii licenței definitive.

Admiterea copilului în cadrul centrului se face pe baza instituirii măsurii de plasament stabilită prin Hotărârea Comisiei pentru Protecția Copilului sector 4 sau prin sentința civilă emisă de instanța judecătorească conform normelor în vigoare.

Vizita a debutat cu întreprinderea, la sediul Centrului de plasament "Robin Hood", cu șefa centrului. Conducerea centrului a fost schimbată în luna februarie 2017. Șefa centrului în funcție la data de 12 octombrie 2016, la data continuării activității de monitorizare exercita în cadrul centrului profesia de medic. Noua conducere a prezentat echipei de monitorizare demersurile realizate de la data preluării centrului: actualizarea metodologiei de organizare și funcționare, modificarea procedurilor de lucru, întocmirea unui plan de formare pentru toți angajații centrului, identificarea de noi parteneri privați pentru completarea serviciilor oferite beneficiarilor, demararea unui amplu proces de igienizare al tuturor spațiilor aferente centrului. Din discuțiile cu conducerea centrului a reieșit faptul că, urmare a derulării unui proiect al D.G.A.S.P.C. sector 4 în parteneriat cu Asociația Hope and Homes for Children, centrul va fi reorganizat, prin transferarea unora dintre beneficiari în două case de tip familial (câte 10 persoane în fiecare casă); pentru ceilalți beneficiari se va urmări transferul la asistent maternal, reintegrarea în familia extinsă și reintegrarea socio-profesională.

b) personalul centrului

Organigrama prezentată de conducerea complexului, prevedea un număr total de 52 posturi.

În luna octombrie 2016 erau ocupate 50, fiind libere 2 posturi de inspector. Conform statului de personal, erau 12 inspectori educatori și 5 îngrijitori copii care asigurau supravegherea și îngrijirea beneficiarilor pe timpul zilei (în medie 3-4 educatori și 2-3 îngrijitori pe tură), programul fiind între orele 07:00-19:00. Pe timpul nopții, supravegherea și îngrijirea copiilor era asigurată de 8 îngrijitori de noapte care își desfășurau activitatea în intervalul orar 19:00-07:00 (în medie 3-4 îngrijitori pe tură).

Referitor la pregătirea profesională a personalului, la solicitarea echipei de vizită, conducerea centrului a prezentat un chestionar de autoevaluare conform căruia au fost elaborate și realizate programe de pregătire profesională a salariaților. Era indicat însă un singur curs, pentru formare educatori, în cadrul proiectului coordonat de Asociația Children HIGH Level Group care s-a desfășurat la Centrul de resurse și informare pentru profesioniști sociali CRIPS. Din chestionar reieșea faptul că a fost comunicat personalului un cod de conduită, care stabilește reguli de comportament etic în realizarea atribuțiilor de serviciu (Codul de conduită al personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice, reglementat prin Legea nr. 477/2004; Codul de conduită etică din cadrul D.G.A.S.P.C. sector 4, aprobat prin Dispoziția nr. 3403/16.03.2011). În cadrul centrului a fost elaborat Codul Etic pentru relația cu beneficiarii, iar Regulamentul de Ordine Interioară al D.G.A.S.P.C. sector 4 cuprinde reglementări privind comportamentul angajaților, etica și integritatea. Conform șefei centrului, toate aceste norme etice și de conduită au fost aduse la cunoștința personalului. De asemenea, din documentele prezentate a reieșit faptul că au fost organizate ședințe de lucru în scopul prezentării și prelucrării noului Regulament de organizare și funcționare, prezentării atribuțiilor îngrijitorului de copii. Au fost discutate aspecte legate de comportamentul educatorilor în raport cu copiii, metode adecvate de educație.

Șefa centrului în funcție în luna octombrie 2016, a mai indicat și alte cursuri de perfecționare organizate în perioada 2015-2016: "Evaluarea nevoilor copiilor victime ai unor forme de violență/criminalitate pentru abordare multidisciplinară", "Centrul de plasament nevoie și provocări" – atelier de lucru, "Dezinstituționalizarea centrelor rezidențiale", "Abuz, traumă, trafic de persoane" și „Evaluarea și dezvoltarea abilităților parentale”, la care a participat însă doar o parte din personalul centrului (asistent social, medic, psiholog).

În luna iunie 2017 erau 47 de angajați, număr considerat suficient de noua conducere a centrului care aprecia că personalul are nevoie de pregătire și școlarizare. Centrul beneficia de sprijinul D.G.A.S.P.C. sector 4 pentru planul de formare profesională. Era planificat primul curs în data de 23 iunie 2017, cu tema managementul comportamental, urmând să fie adăugate noi teme, în funcție de problemele care vor fi identificate pe parcursul pregătirii. Cursurile (cinci cursuri programate în perioada iunie-august 2017) se organizau la sediul Asociației de intervenție terapeutică pentru copil și familie Activity cu care D.G.A.S.P.C. sector 4 a încheiat un acord de parteneriat în luna iunie 2017, cu o durată de un an. Acordul prevedea organizarea unor workshop-uri și cursuri pentru formarea de lungă durată a personalului din domeniul îngrijirii, protecției și educației copiilor din cadrul Centrului de plasament "Robin Hood".

De asemenea, până la sfârșitul anului 2017 erau planificate la sediul centrului 10 cursuri de formare a personalului implicat în îngrijirea, protecția și educația beneficiarilor, ("Drepturile copilului", "Discriminare și Non-discriminare", "Cauzele comportamentale la copii", "Regimul de odihnă și activitate al elevului", ș.a.), formatori fiind șefa de centru și medicul centrului.

c) beneficiari

Beneficiari ai Centrului de plasament "Robin Hood" erau copii separați, temporar sau definitiv de părinții lor, ca urmare a stabilirii, în condițiile legii a măsurii de plasament; copii pentru care a fost dispus, în condițiile legii plasamentul; tineri care au împlinit vârsta de 18 ani și care beneficiază, în condițiile legii de protecție specială; copii ai căror părinți sunt decedați, necunoscuți, decăzuți din exercițiul drepturilor părintești sau cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părintești, puși sub interdicție, declarați morți sau dispăruți prin hotărâre judecătorească când nu a putut fi instituită tutela; copii abuzați sau neglijați; copii care în vederea protejării intereselor lor nu pot fi lăsați în grija părinților din motive neimputabile acestora.

La data de 12 octombrie 2016, în centru erau instituționalizați 52 de copii (în cazul unei beneficiare urma să fie revocată măsura de protecție) cu vârste cuprinse între 5 și 21 de ani. Dintre beneficiari, 12 erau încadrați în grad de handicap mediu și un beneficiar era încadrat în grad de handicap grav (tulburare de spectru autist cu crize de agitație psihomotorie, ADHD, întârziere psihică severă), necesitând supraveghere și îngrijire permanente. Beneficiarii urmau cursurile

unor școli speciale (16 beneficiari), școli profesionale speciale (6 beneficiari), școli de masă (18 beneficiari) și licee (8 beneficiari). Copiii mai mici (6–14 ani) mergeau însoțiți la școală cu mașinile D.G.A.S.P.C. sector 4 sau cu transportul în comun, iar cei mari (peste 14 ani) se deplasau singuri. Copiii care frecventau cursurile școlii speciale sau școlii profesionale speciale erau însoțiți în permanență.

În perioada octombrie 2016-iunie 2017, 9 dintre beneficiari au părăsit centrul (prin transfer la asistent maternal profesionist - 4 copii, transfer la Centrul Maternal – un copil, la cerere, la împlinirea vârstei de 18 ani – un beneficiar și prin revocare conform art. 55 alin. (3) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului republicată) și au fost admiși 2 beneficiari (prin transfer de la Centrul de Primire în Regim de Urgență Băieți) astfel că, la data de 15 iunie 2017 erau instituționalizați 45 de copii. Până la sfârșitul lunii iunie 2017, urmau să plece încă doi beneficiari (doi frați) la asistent maternal profesionist.

Beneficiarii aveau vârste cuprinse între 6-21 ani, 14 beneficiari erau persoane cu dizabilități, iar un număr de 12 copii prezenta certificate de încadrare în grad de handicap mediu (10 beneficiari) sau grav (2 beneficiari- copilul cu tulburare de spectru autist și o fetiță căreia i s-a schimbat încadrarea din grad mediu în grad grav de handicap). Fetița, la data efectuării vizitei era învoită la Fundația Nane pentru copiii cu dizabilități, unde beneficia de servicii care nu puteau fi oferite în centru (spre exemplu, kinetoterapie). Pe numele ei era depus dosar pentru schimbarea măsurii de protecție, cu plasament la această fundație.

Noii beneficiari ai centrului frecventau cursurile școlare la o școală de masă, respectiv la o școală specială.

Referitor la cursurile organizate pentru beneficiari s-a constatat că, în anul 2015 au fost organizate mai multe cursuri: “Motivare pentru Ocupare”, “Program de cercetare a evoluției copiilor în centre de plasament”, “Cursuri de formare profesională – mecanic, vulcanizator”, “Cursuri de formare profesională - lucrător comercial, curs de camerist; nu a fost organizat însă niciun curs de pregătire profesională pentru beneficiari în anul 2016.

În luna februarie 2017, noua conducere a centrului a solicitat sprijinul Centrului de asistență și suport pentru integrare pe piața muncii, aflat în subordinea D.G.A.S.P.C. sector 4, în vederea integrării socio-profesionale prin includerea în programul de integrare pe piața muncii a

tinerilor care beneficiază de măsură de protecție în cadrul Centrului de plasament "Robin Hood". Astfel, mai mulți beneficiari cu vârsta peste 16 ani au participat la întâlniri de informare și evaluare inițială.

Tot în luna februarie 2017, a fost încheiat un contract de prestări servicii între o beneficiară a centrului cu vârsta de 20 de ani și Fundația Motivation Romania, în vederea prestării în mod gratuit, pe o perioadă de un an, de servicii de viață independentă (instruire individuală, participarea la tabere de recuperare active, etc.).

d) condiții de cazare

Dormitoarele copiilor erau amenajate la etajul II al centrului, 4 dormitoare pentru fete și 2 dormitoare pentru băieți. În continuarea dormitoarelor, la capătul holului se afla sala de mese, iar vis-à-vis de dormitoare erau localizate: bucătăria, trei săli destinate activităților, un club, un izolator și 2 grupuri sanitare (câte unul la fiecare capăt al holului). La etajul I, erau birourile personalului: birou șef centru, birou administrativ, birou contabilitate, birou psihologi și birou asistenți sociali; cabinetul medical; un club; o sală de sport; două săli de calculatoare; biblioteca; un atelier de creație; o magazie de casare și două grupuri sanitare. Magaziile de alimente și de materiale, spălătoria și uscătoria se aflau la parterul clădirii, fiind comune cu cele ale Centrului de primire în regim de urgență băieți.

Dormitoarele din cadrul centrului erau luminoase, aerisite, într-o stare corespunzătoare de curățenie și igienă, cu pereții curați, cu paviment din parchet laminat, curat și bine întreținut, cu ferestre din PVC cu geam termopan securizate cu gratii la etajele superioare, cu instalații și corpuri de iluminat funcționale. Caloriferele erau funcționale în toate camerele, centrul având centrală termică proprie. Cu ocazia vizitei de continuare a monitorizării s-a constatat că, paturile se aflau într-o stare mai bună față de luna octombrie 2016, dar **mobiliierul din camere** era același, **învechit, parțial deteriorat și murdar**. Saltelele și lenjeria de pat erau curate și se schimbau săptămânal sau la nevoie, în cazul beneficiarilor diagnosticați cu enurezis. Grupurile sanitare erau bine întreținute, fiind dotate cu instalații sanitare în stare bună de funcționare.

În camerele destinate activităților zilnice existau aparate de aer condiționat și aparate tv funcționale. Apa rece și apa caldă erau furnizate în mod curent. Apa provenea de la rețeaua municipală și era încălzită prin centrala termică a centrului.

e) hrană

Hrana zilnică a beneficiarilor cazați în această unitate era preparată în bucătăria centrului, care era curată, igienizată, dotată cu mobilier și aparatură electrocasnică, dar **fără un sistem de ventilație corespunzător la data de 15 iunie 2017, cele două hote din dotarea bucătăriei nefiind funcționale.**

În centru erau angajate bucătărese calificate, cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată. Alimentele necesare pentru prepararea hranei erau procurate de către administratorul centrului, prin intermediul D.G.A.S.P.C. sector 4 București, fiind prezentate echipei de vizită documente în acest sens.

Bucătăria era dotată cu mobilier, chiuvete din inox, în stare corespunzătoare de curățenie și igienă, cu veselă din inox și de ceramică curate. Apa rece era furnizată în mod curent, iar apa caldă necesară spălării veselei era asigurată de centrala proprie. Vesela și suprafețele de la blocul alimentar erau dezinfectate zilnic, existând în dotarea centrului materiale folosite în acest scop.

În cadrul centrului exista o sală de mese unde beneficiarii serveau masa, în stare corespunzătoare de curățenie și igienă, cu paviment din gresie și pereți curați acoperiți cu faianță. Meniul întocmit era afișat la loc vizibil. Pentru a asigura servirea mesei în funcție de programul școlar al copiilor, a fost prelungit programul la bucătărie, de la 06:00-18:00 la 06:00-20:00.

Erau prelevate probe din felurile de mâncare din ziua respectivă și din zilele anterioare. Probele erau păstrate timp de 72 de ore într-un frigider special destinat acestui scop, conform normelor sanitare în vigoare;

Unitatea avea Autorizație Sanitar-Veterinară în termen legal, eliberată de Direcția Sanitară Veterinară și Pentru Siguranța Alimentelor București, valabilă pentru „recepția și depozitarea materiilor prime de origine animală și non-animală, prepararea de meniuri și servirea mesei către consumatorul final în incinta localului sau la comandă”.

f) asistența medicală

La etajul I al centrului era amenajat un cabinet medical, dotat cu mobilier (canapea de consultații, masa tratament, dulapuri pentru păstrarea medicamentelor, birou, scaune etc.), aparat de urgență și aparatură specifică (stetoscop, tensiometru, termometre, cântar, pediometru glucometru etc.), frigider, fiind respectate prevederile Ordinului Ministerului Sănătății și Familiei nr. 153/2003 privind dotarea minimă obligatorie a cabinetelor medicale. La cabinetul medical existau documente medicale (fișe medicale, registru de tratamente și consultații, condică de medicamente etc.) întocmite și completate în mod corect. Pe perioada instituționalizării copiii primeau asistență medicală profilactică, de urgență și curativă, acordată de medic și de asistente medicale. În centru era angajat un medic cu specializarea medicină de familie care asigura asistența medicală a beneficiarilor din centru, după un program afișat la cabinetul medical.

Asistența medicală a beneficiarilor mai era asigurată de trei asistente medicale, dintre care una era detașată de la alt centru, după un grafic zilnic în două ture, până la ora 20, **nefiind asigurată permanența în acordarea serviciilor medicale, datorită numărului insuficient de cadre medicale.**

Evaluarea medicală inițială se efectua de către medicul centrului la intrarea beneficiarilor în centru și cuprindea o examinare generală a stării de sănătate a copiilor, cu igienizare și deparazitare și întocmirea documentelor medicale. Dacă la controlul medical inițial se identificau probleme de sănătate ce depășeau sfera de competență a personalului medical al centrului, copilul era prezentat la spital pentru efectuarea unui examen medical complet.

Annual beneficiarilor li se recoltau probe biologice pentru efectuarea următoarelor analize: teste virale (hepatită B, HIV), RBW pentru depistarea sifilisului, exsudat faringian, examen coproparazitologic și coprobacteriologic. Rezultatele acestor analize erau corect consemnate în fișele medicale ale beneficiarilor.

Ulterior admiterii copilului în centru se făceau demersurile necesare pentru identificarea medicului de familie la care copilul a fost înscris, în vederea obținerii datelor privind istoricul medical al beneficiarului (imunizări, boli, alergii, etc.) precum și pentru înscrierea copilului la medicul de familie al centrului.

Erau întocmite fișe medicale pentru toți beneficiarii, unde erau consemnate ori de câte ori era nevoie, monitorizarea stării generale de sănătate a copiilor, funcțiile vitale, simptomatologia bolilor, tratamente, consultații medicale, internări/externări, rezultatele analizelor efectuate, precum și toate informațiile medicale privind starea de sănătate a copiilor pe perioada șederii în centru.

În caz de îmbolnăvire beneficiarii erau consultați de medicul centrului și li se întocmea prescripție medicală cu tratamentul recomandat, iar în cazul unor afecțiuni mai grave, care depășeau competența personalului medical al centrului, copii erau prezentați direct la spitale din București, fiind transportați cu mașina din dotarea centrului.

Consultațiile medicale de specialitate (neurologie, chirurgie, gastroenterologie, ortopedie, psihiatrie etc.), necesare pentru prelungirea scrisorilor medicale sau pentru cazuri de agravare a bolilor existente, erau asigurate prin prezentarea beneficiarilor de către personalul centrului, la spitale sau policlinici din municipiul București.

Asistentele medicale efectuau zilnic un triaj epidemiologic al beneficiarilor, rezultatele acestuia fiind consemnate la zi în Registrul de schimb de tură.

Toți beneficiarii serviciilor oferite de centru beneficiau de asistență stomatologică profilactică și curativă, în mod gratuit, la cabinetul stomatologic din cadrul D.G.A.S.P.C. sector 4 București.

Întregul personal avea analizele medicale obligatorii la zi, consemnate în dosarele medicale proprii ale angajaților, împreună cu fișele de aptitudine întocmite conform normelor legale.

► asigurarea tratamentului beneficiarilor

Persoanele cazate în centru beneficiau de medicamente gratuite, în baza unor prescripții medicale, eliberate de medicul de familie al centrului, sau de medici de altă specialitate. De asemenea, în cazul medicamentelor recomandate de medic care nu erau incluse pe listele de medicamente pentru care se asigura gratuitate, personalul medical întocmea referate către conducerea centrului, care asigura achiziționarea acestora din fondurile D.G.A.S.P.C. sector 4 București. Medicamentele erau păstrate în condiții corespunzătoare de igienă și siguranță, în incinta cabinetului medical și erau distribuite conform prescripției medicale, de către asistenta

medicală de serviciu. Cu prilejul activității de monitorizare s-a constatat că existau stocuri suficiente de medicamente uzuale și de primă necesitate. Au fost prezentate echipei de vizită documente care atestau proveniența și gestionarea corectă a medicamentelor (fișe de stoc, condică de medicamente etc.).

Medicamentele psihotrope erau păstrate într-un dulap separat și asigurate cu cheie. La nivelul centrului existau substanțe dezinfectante și proceduri pentru dezinfecția suprafețelor, mâinilor, instrumentarului, acest lucru fiind efectuat zilnic. Cabinetul medical avea în dotare o trusă medicală de urgență, în conformitate cu baremele și normativele în vigoare.

Unitatea avea încheiat un contract valabil cu o firmă specializată în colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor medicale periculoase. La momentul vizitei unitatea avea Autorizație Sanitară de Funcționare în termen legal, eliberată de către Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București, în baza declarației pe proprie răspundere privind condițiile igienico-sanitare.

► **asistența medicală în caz de urgențe medico-chirurgicale**

În cazul apariției unor situații de urgență medico-chirurgicală, personalul medical al centrului aflat la serviciu în acel moment, apela Serviciul Național Unic de Urgență 112 și informa conducerea centrului în cel mai scurt timp. Acest lucru era consemnat de către personalul de serviciu și în Registrul de Evenimente Deosebite. În perioada 2016 – 15 iunie 2017 au existat 13 cazuri în care a fost solicitată ambulanța prin Serviciul Național Unic de Urgență 112.

► **asistența medicală în cazul bolilor infecto-contagioase (TBC, HIV, Hepatită virală etc.)**

În caz de suspiciune, beneficiarilor li se recoltau probe biologice pentru efectuarea de analize în scopul depistării bolilor infecto-contagioase (Hepatită B, sifilis, HIV etc.). La nivelul centrului exista amenajat un izolator unde să fie cazate persoanele suspecte de boli infecto-contagioase până la primirea rezultatelor analizelor medicale.

În cazul confirmării apariției unui caz de boală infecto-contagioasă se luau măsuri imediate de prevenire în focar (izolarea bolnavului, curățenie generală, dezinfecție, aerisire, regim alimentar, triaj epidemiologic etc.) și se anunța Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București.

Conform documentelor medicale, în anul 2017 un beneficiar a fost suspectat de o formă ocultă de tuberculoză pulmonară. Copilul a fost consultat de medicul pneumolog și i s-a recoltat spută în scop diagnostic. Rezultatul examenului pentru depistarea bacilul Koch a fost negativ, iar cultura era în lucru la data vizitei. Până la finalizarea investigațiilor și stabilirea diagnosticului de certitudine, copilului i-a fost stabilită de către medicul pneumolog o schemă de tratament chimioprofilactic, acesta primind zilnic tratament adecvat, nefiind contagios pentru ceilalți copii din centru.

Toți copii cazați în centru erau vaccinați conform schemei obligatorii din Programul Național de Imunizări, după cum a reieșit din documentele puse la dispoziția echipei de vizită.

Nu au fost consemnate decese sau cazuri de suicid în perioada 2016 – iunie 2017.

Pe parcursul activității de monitorizare, din întrevederile cu personalul și beneficiari ai centrului și din verificarea documentelor medicale s-au constatat următoarele:

- în cazul beneficiarului diagnosticat cu tulburare de spectru autist cu crize de agitație psihomotorie formă severă, conform noii conduceri a centrului se înregistrase un progres semnificativ pe plan terapeutic, fapt constatat și de echipa de monitorizare cu ocazia activității de continuare a monitorizării din data de 15 iunie 2017; copilul era inclus în programul de intervenție psihoterapeutică asigurat de Asociația Activity și urma tratament medicamentos conform recomandărilor medicului specialist și terapie comportamentală specifică, **pe o durată limitată însă (6 ore săptămânal)**; la examinarea medicală efectuată în data de 15 iunie 2017, s-a constatat prezența pe corpul copilului a mai multor cicatrici vechi, dar și escoriații recente, semne ale unor leziuni produse cel mai probabil accidental sau prin autoagresiune;

- la data de 15 iunie 2017, în centru era cazată o beneficiară însărcinată în urma unui raport sexual consimțit cu o persoană din afara centrului cu care beneficiara, conform declarației acesteia, intenționa să se căsătorească după împlinirea vârstei de 18 ani; din discuțiile cu beneficiara și conducerea centrului a reieșit că mama minorei era de acord cu relația, astfel cum a declarat și în fața organelor de poliție; din antecedentele medicale s-a reținut faptul că beneficiara efectuase întreruperi de sarcină în perioada 2015- 2016; gravida era luată în evidență de medicul centrului și de medicul ginecolog, efectuase investigațiile specifice primului trimestru de sarcină și primea tratament corespunzător conform recomandării medicului ginecolog;

conform documentelor medicale prezentate echipei de vizită, sarcina era în evoluție fiziologică normală;

- conform documentelor medicale prezentate echipei de vizită, în perioada 2016 – 2017 **au existat printre beneficiari cazuri de consum de droguri**, confirmate prin analize de laborator, unii dintre aceștia fiind internați în spital pentru tratament specific; conducerea centrului a întocmit adrese către organele abilitate (D.I.I.C.O.T) și a efectuat demersuri către Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog în vederea consilierii tuturor cazurilor.

g) Referitor la *aplicarea măsurilor de restricționare a capacității de mișcare*, la vizita efectuată în data de 12 octombrie 2016 s-a constatat că **procedura de aplicare a măsurilor de restricționare (denumită în cadrul centrului Procedura de contenționare și de izolare aplicate copiilor/tinerilor aflați în servicii sociale pentru copii cu handicap) nu era în concordanță cu prevederile Normei din 15 aprilie 2016 de Aplicare a Legii sănătății mentale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002 prin care a fost interzisă izolarea persoanelor sub 18 ani**. De asemenea, **nu erau precizate dispozitivele de contenționare admise în cazul minorilor**. La solicitarea echipei de vizită, a fost adus Registrul măsurilor de contenționare și izolare, un caiet studentesc gol. Nu prezenta rubricile care, în cazul aplicării unei astfel de măsuri trebuie completate în mod obligatoriu (data, ora și locul incidentului; măsurile luate; numele membrilor personalului care au acționat; numele altor persoane martore la incident, inclusiv copii; eventualele consecințe ale măsurilor luate; semnătura persoanei autorizate să efectueze înregistrările).

Conform șefei de centru în funcție în data de 12 octombrie 2016, **nu au existat cazuri de contenționare**. Acest fapt a fost susținut și de noua conducere cu ocazia activității de monitorizare efectuată în data de 15 iunie 2017, care a justificat astfel lipsa includerii Procedurii de contenționare în Metodologia de Organizare și Funcționare, revizuită la data de 13 martie 2017 și pe cale de consecință, lipsa unui registru de contenționare.

Metodologia de Organizare și Funcționare conținea Procedura Controlul comportamentului copilului (prevăzută în Standardele minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial aprobate prin Ordinul Autorității Naționale pentru

Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004), în care era precizată ca sancțiune permisă, **intervenția fizică prin imobilizare (acțiune care se realiza prin luarea în brațe a copilului/tânărului, de una sau mai multe persoane, astfel încât să fie împiedicat să-și facă rău lui însuși sau altora).** În cuprinsul procedurii **nu erau menționate însă prevederile Standardului 19 (Controlul comportamentului) punctul 5** și anume: *”Toate cazurile în care se aplică măsuri restrictive copiilor sunt înregistrate într-o fișă specială, atașată PIS pentru sănătate, precizându-se cel puțin: numele copilului, data, ora și locul incidentului; măsurile luate; numele membrilor personalului care au acționat; numele altor persoane martore la incident, inclusiv copii; eventualele consecințe ale măsurilor luate, semnătura persoanei autorizate să efectueze înregistrările. După aplicarea măsurii restrictive, copilul va fi examinat de un medic, în termen de 24 de ore”* și punctul 6: *”Coordonatorul SR verifică cu regularitate - cel puțin o dată pe lună, evidențele cazurilor de restricționare pentru a controla și sancționa corespunzător personalul (atunci când e cazul) și pentru a identifica factorii de risc ai producerii incidentelor.”*, ceea ce poate favoriza **aparitia unor situații cu risc de abuz sau rele tratamente.**

De asemenea, considerarea măsurii de restricționare drept sancțiune, nu corespunde prevederilor Standardului 19 punctul 3, conform căruia măsurile restrictive nu se aplică punitiv, ci doar pentru oprirea comportamentelor deviate.

h) asistența psihologică

Cu ocazia activității de monitorizare din data de 12 octombrie 2016 s-a constatat faptul că centrul avea angajat un singur psiholog cu normă întreagă cu program zilnic de la 8:00 la 16:00. Alături de psihologul angajat al centrului își desfășura activitatea, detașat pe o perioadă de o lună de zile, un alt psiholog din cadrul D.G.A.S.P.C. București sector 4.

Psihologul oferea servicii de evaluare psihologică la intrarea în centru și consiliere psihologică în funcție de nevoile beneficiarilor pe perioada găzduirii lor în centru. La admiterea în centru a beneficiarilor efectua o evaluare psihologică preliminară iar ulterior o evaluare psihologică complexă. Elabora documente specifice precum Planul individual de protecție și programul de intervenție specifică pe dimensiunea psihologică, ce cuprindeau obiective generale,

obiective specifice, activități, metode și rezultate. Conținutul era adaptat în funcție de caracteristicile fiecărui beneficiar.

Din declarațiile psihologului și din consultarea documentelor specialistului, psihologul oferea consiliere individuală inclusiv de două ori pe săptămână beneficiarilor care prezentau aceste nevoi. În urma ședințelor de consiliere, erau întocmite un Plan personalizat de consiliere și fișe de consiliere.

Volumul mare de muncă depășea cu mult resursele personale și de timp ale singurului psiholog angajat al centrului. În aceste condiții, cerințele centrului, caracteristicile psihologice ale copiilor, evenimentele spontan ivite, situațiile de risc crescut, incidentele și evenimentele deosebite făceau imposibilă o activitate de asistență și consiliere psihologică care să satisfacă toate nevoile centrului și ale beneficiarilor.

La data de 15 iunie 2017, în cadrul cabinetului psihologic își desfășurau activitatea doi psihologi, unul dintre aceștia fiind angajat al centrului începând cu luna ianuarie 2017.

Pe parcursul anului 2017, asistența psihologică a constat în principal în: elaborarea planurilor personalizate de consiliere pentru 11 beneficiari, evaluarea fișelor psihologice și a fișelor psihologice pentru comisia de handicap, evaluări psihologice complexe și consilierea familiei. Psihologii au însoțit minorii în scopul unor evaluări neuropsihiatrice la spital, la tribunal în vederea audierii lor, la școală în vederea clarificării unor cazuri de tulburare de comportament și la sediul unor fundații (Activity, Nane, Motivation) pentru oferirea de servicii de terapie și recuperare pentru copiii cu nevoi speciale.

La data vizitei au fost identificați beneficiari ce prezentau nevoi speciale de intervenție psihoterapeutică și de recuperare (intervenție comportamentală aplicată, logopedie), servicii pe care centrul nu le putea oferi, din lipsă de specialiști. Demersurile conducerii centrului au determinat identificarea unor actori sociali, în special fundații, pentru a oferi servicii de terapie specializată minorilor cu nevoi speciale. Astfel, unul dintre copiii găzduiți de centru, cu nevoi de terapii specializate beneficia de servicii de intervenție comportamentală oferite la sediul Asociației de Intervenție Terapeutică pentru Copil și Familie (Activity), cu program săptămânal de 6 ore. O altă colaborare a centrului exista cu Fundația Nane pentru copiii cu dizabilități unde exista în plasament o beneficiară care, conform conducerii centrului, înregistrase progrese în plan

terapeutic. Tot potrivit declarațiilor conducerii centrului, în viitorul apropiat, parteneriatele cu asociațiile care ofereau servicii specializate de terapie se vor extinde incluzând 10 copii din centru care vor beneficia de terapii.

Cu referire la programele din cadrul centrului, psihologii specialiști elaboraseră pentru fiecare beneficiar Programe de Intervenție Specifică privind nevoile emoționale, comportament și reabilitare avizate de șeful de centru, cu o durată de revizuire la un interval de 3 luni.

Au fost identificați beneficiari, adolescenți cu nevoi de consiliere psihologică. În consecință, psihologul asigură consilierea psihologică pentru beneficiarii identificați cu această recomandare conform planurilor sau în situații de criză. Spre exemplu, unii dintre aceștia intraseră într-un program intens de consiliere psihologică, cumulând un număr de 12 ședințe, conform planului personalizat de consiliere. Alți beneficiari au fost consiliați psihologic cu prilejul unor situații critice precum comportament agresiv sau autoagresiv, conflicte cu alți beneficiari, etc.

Cu privire la consumul de droguri în rândul beneficiarilor s-a constatat că, beneficiarii au participat în luna septembrie 2016, la o sesiune de informare despre riscurile consumului de droguri și traficul de persoane susținută în cadrul centrului de un polițist de proximitate în prezența personalului din centru. De asemenea, unii dintre beneficiari au fost consiliați psihologic cu privire la conștientizarea comportamentelor de risc, conform fișelor de consiliere psihologică întocmite de psihologul centrului. În data de 31 martie 2017, D.G.A.S.P.C. sector 4 a informat Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Sector 4 București cu privire la situația celor cinci beneficiari în cazul cărora a fost confirmat consumul de marihuana și s-a solicitat includerea acestora într-un program de prevenire a consumului de droguri, consilierea acestora pentru dezvoltarea și menținerea motivației precum și oferirea de servicii de psihoterapie. Însă, de la depistarea pozitivă din luna martie 2017 până la 15 iunie 2017, niciunul dintre beneficiarii **depistați pozitiv nu a intrat într-un program specializat de intervenție pentru prevenirea consumului de droguri.**

Din evidențele psihologului centrului a reieșit faptul că, beneficiarei însărcinate i s-a acordat consiliere psihologică cu privire la modificările fizice și psihice pe perioada sarcinii. De

asemenea, beneficiara se regăsea într-un program de consiliere psihologică de durată, independent de apariția sarcinii, însumând 15 ședințe pe parcursul anului 2017.

Copilul cu diagnostic tulburare de spectru autism care, la data vizitei, beneficia de câteva ore săptămânale de terapie la Asociația de Intervenție Terapeutică pentru Copil și Familie, era în evidența cabinetului psihologic și beneficia de scurte ședințe de intervenție psihologică. Situația sa, în ceea ce privește abilitățile deținute, vârsta, progresele lente, **necesita o intervenție terapeutică intensă și constantă, un număr mult mai ridicat de ore de terapie și recuperare psihopedagogică pe care centrul de plasament nu le putea susține.**

i) asistența socială și activitățile desfășurate în centru

Pe parcursul primei vizite de monitorizare s-a constatat faptul că, activitatea de asistență socială era asigurată de **trei angajați** ai centrului, cu rolul de responsabil de caz. **O singură persoană din cele trei avea studii de specialitate și era înscrisă în Colegiul Național al Asistenților Sociali din România.** Dosarele beneficiarilor nu erau aduse la zi, ultimile rapoarte trimestriale și Planuri individualizate de Protecție fiind din primul trimestru al anului 2016. Se putea astfel considera că nu au existat activități de asistență socială conforme standardelor în intervalul de timp scurs până la vizita din luna octombrie 2016.

La data celei de-a doua vizită de monitorizare, **în luna iunie 2017**, activitatea de asistență socială era asigurată de **două persoane angajate ale centrului, ambele înscrise în Colegiul Național al Asistenților Sociali din România**, cu rolul de responsabil de caz. Cei doi asistenți sociali aveau în evidență fiecare circa de 25 de dosare ale beneficiarilor. Dosarele beneficiarilor verificate aleatoriu erau lucrate conform procedurilor și standardelor în vigoare.

Pentru beneficiarii centrului erau alocați 6 asistenți sociali – manageri de caz, prezenți în centru de 3-4 ori/an; în general copiii nu își cunoșteau managerii de caz. Această stare de fapt avea următoarele consecințe: existau foarte puține demersuri legate de adopție sau reintegrare în familie – măsuri prevăzute în lege în vederea dezinstituționalizării; responsabilului de caz din centru îi erau delegate nejustificat sarcini ce țin de activitatea exclusivă a managerului de caz așa cum sunt prevăzute în standardul managementului de caz; se desfășurau activități insuficiente pentru formarea deprinderilor de viață independentă, având în vedere faptul că o parte însemnată

a copiilor aflați în centru se apropia de vârsta majoratului; deși toți copiii de vârstă școlară erau înscriși într-o formă de învățământ, per ansamblu frecventarea cursurilor era redusă iar rezultatele școlare erau pe măsură.

Referitor la activitățile de recreere și socializare, conform Ghidului de prezentare a centrului de plasament, copiii beneficiau de timp liber pentru a se odihni, relaxa sau pentru a participa la astfel de activități conform vârstei, potențialului de dezvoltare al opiniilor personale.

Activitățile planificate în luna octombrie 2016 (pentru fiecare zi calendaristică), conform programului prezentat, erau adresate tuturor beneficiarilor și cuprindeau, spre exemplu: terapie prin muzică, igienă – discuții, lectură, "prietenul meu calculatorul", organizate în sălile de studiu și de calculatoare, localizate la etajele I și II al centrului. Într-o astfel de sală, echipa de vizită a putut observa creații ale beneficiarilor (picturi, desene etc.) în cadrul proiectului "Colțul românului". În toate sălile de lucru vizitate (grupele I-IV, în funcție de vârstă), erau mai mulți copii implicați în diverse activități, în special cei mai mici, sub supraveghere. Majoritatea stăteau în picioare, **în săli nefiind un număr suficient de scaune sau canapele**. Acolo unde existau, **canapelele prezentau un stadiu avansat de degradare. Pereții, pe alocuri decojiți** erau încărcăți cu desene sau picturi ale copiilor, care au fost prezentate echipei de vizită chiar de către autorii lor. Cu ocazia celei de-a doua vizite s-a constatat zugrăvirea unei săli de la etajul 2 în care își desfășura activitatea grupa a IV-a, o altă sală fiind în renovare și a îndepărtării canapelelor uzate. **Nu au fost efectuate însă activități de mobilare corespunzătoare a sălilor respective**. Referitor la acest aspect, conform conducerii centrului au fost întocmite referate de achiziții mobilier către serviciul de achiziții din cadrul D.G.A.S.P.C. sector 4 care urmau să fie soluționate favorabil.

Programul activităților pe luna octombrie 2016 prevedea și plimbări în parc (conform șefei centrului, în fiecare săptămână erau organizate excursii în parcul Tineretului la Orașelul Copiilor, la Palatul Copiilor), activități sportive (fotbal, alergări) în curtea centrului. De asemenea, din rapoartele de activitate (pe luna august-septembrie 2016) ale inspectorilor educatori de grupă prezentate, copiii au fost duși la antrenamente, la Centrul Cultural "Nicolae Bălcescu", la teatru. La centru exista o sală de calculatoare, accesul la internet fiind limitat/restricționat din motive de siguranță.

Cu privire la activitățile desfășurate în centru, **o parte dintre beneficiari au spus echipei de vizită că nu au mai participat la astfel de activități de mult timp, fiind destinate copiilor mici** (fapt constatat și de echipa de monitorizare la data efectuării vizitei), alții au menționat că participă la cursuri de informatică organizate de o organizație neguvernamentală, merg la teatrul de păpuși, antrenamente de fotbal și box, ies la plimbare în parc. Unii dintre beneficiari desfășurau activități de voluntariat la o organizație neguvernamentală, prin intermediul căreia mergeau în tabere.

Conform programului prezentat de conducere echipei de monitorizare, pe luna iunie 2017 erau prevăzute activități zilnice recreative și de socializare, în general de același tip cu cele desfășurate în anul anterior dar, din discuțiile cu beneficiarii și din constatările echipei de vizită, beneficiarii, în special cei mai mari nu erau implicați în astfel de activități. **Nu erau derulate în centru programe și activități educaționale pentru copii în funcție de vârstă și de nevoile lor.** De asemenea, **nu erau organizate cursuri cu tematică de educație sexuală pentru prevenirea actelor sexual nedorite, a igienei și protecției sexuale sau a unor eventuale sarcini nedorite pe parcursul șederii în centru.**

j) alte aspecte

► Cu ocazia celei de-a doua vizite, comparativ cu constatările din vizita efectuată în data de 12 octombrie 2016, s-a observat că registrele întocmite în cadrul centrului au fost refăcute; acestea erau cartonate și aveau rubrici clar delimitate.

În luna martie 2017 a fost montată în centru o cutie pentru sugestii și reclamații la intrarea dinspre curtea centrului, lângă avizierul unde era afișată Metodologia de Organizare și Funcționare. **Cutia este marcată corespunzător însă nu era menționat pe aceasta că aparține centrului,** ceea ce putea crea confuzii în rândul beneficiarilor din cele două centre – Centrul de plasament "Robin Hood" și Centrul de Primire în Regim de Urgență Băieți (având în vedere accesul comun al acestora în zona respectivă), precum și posibilitatea încălcării dreptului la confidențialitate și a nesoluționării sesizării/petiției (în cazul în care sesizarea/petiția era depusă de un beneficiar al Centrului de Primire în Regim de Urgență Băieți). Cutia era deschisă la fiecare două zile și verificată de către șefa de centru. De asemenea, exista un caiet al copilului, în care

erau menționate drepturile și obligațiile beneficiarilor, localizat în sala de activități destinată grupei I, lângă registrul de procese-verbale privind desfășurarea activităților zilnice în centru. Copiii erau informați cu privire la existența și localizarea acestora.

► **La momentul efectuării vizitelor, din centru lipseau câțiva copii despre care nu se știa unde sunt.** Pentru astfel de cazuri exista o procedură specială privind absența copilului fără permisiune: se anunțau după caz, organele de poliție, serviciul de salvare, serviciile specializate din cadrul D.G.A.S.P.C. sector 4, managerul de caz, Institutul Medico-Legal, unitățile de învățământ, familia, șeful ierarhic superior; la revenirea în centru a minorului se proceda la o examinare medicală și psihologică a acestuia pentru a i se evalua starea fizică și psihică, se stabilea un program special de consiliere specificat în Planul Personalizat de Consiliere. Fetelor li se făcea inclusiv un test de sarcină și, în cazul în care acestea declarau că și-au început viața sexuală, se verifica dacă nu au fost victime ale unui abuz (erau sesizate și organele de poliție fiindu-le solicitat sprijinul în prevenirea unor eventuale coruperi ale minorelor și implicarea lor în activități ilegale), erau consiliate cu privire la implicațiile psihologice ale începerii vieții sexuale, erau informate de medicul centrului cu privire la riscurile pe care le implica începerea vieții sexuale, inclusiv prevenirea bolilor cu transmitere sexuală și a unei sarcini nedorite.

În timpul vizitei au fost aduse de către poliție două fete care erau plecate de câteva zile. În cazul unui băiat pentru care a sunat o bunică să anunțe că se află la bunici, o echipă de la centru a plecat către locuința acestora să îl preia. **Cel mai frecvent, copiii fugeau de la școală sau cereau bilet de voie pentru o anumită perioadă de timp și nu mai reveneau în centru.**

Conform procedurii centrului privind învoirea beneficiarilor în familie/comunitate și regimul biletelor de voie, minorii cu vârste peste 14 ani puteau primi o învoire sub forma biletelor de voie pe o perioadă de 2-6 ore. În această perioadă ei puteau părăsi singuri centrul pentru a merge la diferite activități de socializare: întâlniri cu prietenii din comunitate, plimbări în parc, film, etc. Copiii sub 14 ani nu beneficiau de bilet de voie și nici cei încadrați în grad de handicap, fiind însoțiți ori de câte ori părăsesc centrul.

Motivele părăsirii centrului fără permisiune, din discuțiile cu beneficiari ai centrului erau nemulțumirea față de condițiile din centru, dorința de libertate, de a fi independenți. Din verificarea documentelor a reieșit că exista o periodicitate în ceea ce privește dispariția/fuga

din centru a beneficiarilor astfel, **în perioada ianuarie-septembrie 2016, 9 copii au fugit (unii dintre ei au revenit și au fugit din nou), în fiecare lună figurând la centru între 3 și 5 copii fugiți/disparați** (date cunoscute de către D.G.A.S.P.C. sector 4). **În luna iunie 2017, 6 copii erau fugiți** din centru.

Copiii **săreau gardul** care delimita curtea centrului de un spațiu viran (proprietate privată), **prin dreptul unei porțiuni ușor de escaladat**, chiar de către copiii mici. Au fost și accidente, unul dintre copii rănindu-se la picior în cioburile aruncate pe terenul învecinat. Conform conducerii centrului, urmau să fie demarcate lucrări pentru repararea gardului. De asemenea, pentru prevenirea unor astfel de incidente, personalul de pază (angajat al unei firme de pază care avea contract cu Primăria Sectorului 4), ar trebui să patruleze prin curte și nu doar să se limiteze la a o observa, din ghereta situată la intrarea în curtea centrului.

► Referitor la *contactul cu exteriorul*, în special cu familia a beneficiarilor, în centru exista o procedură pentru menținerea legăturilor cu familia, conform căreia erau facilitate vizitele persoanelor importante din viața copiilor prin asigurarea unui spațiu (camera de vizită), cu menținerea intimității și confidențialității.

Camera de vizită, amplasată la etajul I al centrului, la data primei vizite se afla într-un program de renovare, dezinfecție. Era aceeași cameră în care beneficiarele petreceau serile la televizor, motiv pentru care trebuia să fie dezinfectată după fiecare vizită. Șefa centrului, la întrebarea echipei privind posibilitatea ca vizitele să se desfășoare în același timp cu programul fetelor de petrecere a timpului liber în fața tv, a susținut că aceste două activități nu s-au suprapus niciodată, vizitele încheindu-se la orele 19:00. Conform registrului de vizită prezentat, care s-a constatat că era completat în mod corespunzător, vizitele se desfășurau în intervalul orar 10:00-19:00. Majoritatea copiilor păstrau legătura cu membrii familiei sau cu foști asistenți maternali și mergeau în vizită la aceștia la sfârșit de săptămână sau în vacanțe.

Copiii din centru aveau acces la telefonul fix al unității, cei mai mulți aveau telefoane mobile personale prin intermediul cărora păstrau legătura cu familiile sau foștii asistenți maternali. Metodologia de Organizare și funcționare, revizuită în luna martie 2017, conținea o procedură privitoare la predarea telefoanelor mobile de către copii/tineri, conform căreia utilizarea telefoanelor mobile era permisă doar între orele 07:00-21:00. Telefoanele erau predate,

respectiv primite la/de la ofițerul de serviciu de pe tura respectivă, în baza unui proces verbal. Scopul acestei proceduri, conform noii conduceri, era evitarea conflictelor care apăreau între angajații centrului și beneficiari seara înainte de culcare.

► Referitor la *relațiile personalului cu beneficiarii*, din discuțiile purtate de echipa de monitorizare cu beneficiari, conducerea centrului, membrii ai personalul și din verificarea materialelor prezentate au reieșit următoarele:

În centru au existat suspiciuni de abuz împotriva beneficiarilor din partea a doi supraveghetori de noapte. În aceste cazuri, s-a respectat Procedura privind protejarea copilului de abuz, neglijare, exploatare, tratament inuman sau degradant fiind sesizate organelor abilitate.

A fost prezentat echipei de vizită răspunsul dat de Comisia de disciplină a personalului contractual din cadrul D.G.A.S.P.C. sector 4 nr. 465/CD/14.10.2016, la solicitarea conducerii centrului cu privire la stadiul cercetării disciplinare care viza cei doi supraveghetori de noapte. Angajatul care era cercetat pentru comportament neadecvat față de o minoră, a fost mutat în cadrul unui alt serviciu pentru o perioadă de trei luni, până la soluționarea sesizării de către organele de poliție. Comisia, în urma audierii minorei a reținut că aceasta "cunoaște consecințele care apar atunci când spune o minciună, însă preferă să mintă, recunoscând că minte și că este percepută de cei din jur ca fiind o persoană care nu spune adevărul". **În cazul celui de-al doilea angajat, au fost sesizate organele de urmărire penală**, existând suspiciunea de abuz și rele tratamente aplicate minorilor. Având în vedere că angajatul a solicitat încetarea contractului individual de muncă cu acordul părților, Comisia de disciplină a hotărât încetarea cercetării disciplinare.

Din materialele prezentate a reieșit că, ulterior semnalării suspiciunilor de abuz, au fost organizate ședințe la nivelul centrului, în cadrul căruia au fost prelucrate: Regulamentul de Organizare și Funcționare al centrului, Metodologia de Organizare și Funcționare, proceduri, discutându-se aspecte legate de relația cu copiii, limbajul pe care îl folosesc cu copiii, măsurile educative constructive care trebuie folosite, fiind precizat că este interzisă orice formă de abuz asupra copiilor și trebuie sesizată orice formă de abuz către autoritățile competente.

Având în vedere susținerile unora dintre beneficiari în sensul că, **un membru al personalului Centrului de primire în regim de urgență băieți urca seara/noaptea (până la**

începutul anului 2016), în control și îi agresa verbal, uneori chiar fizic (aspecte infirmate însă de alți beneficiari) s-a verificat accesul persoanelor străine în centru.

În data de 12 octombrie 2016 conducerea centrului a precizat că, întrucât Centrul de plasament „Robin Hood” are centrala termică, magazia și uscătoria la parter, în incinta Centrului de primire în regim de urgență băieți, personalul special însărcinat din cadrul Centrului “Robin Hood” se deplasează la parter atunci când este nevoie. De asemenea, beneficiarii centrului de la parter servesc masa în sala de mese a Centrului “Robin Hood”, acestea fiind legăturile dintre cele două centre. Atât vechea cât și noua conducere au negat accesul personalului de la centrul situat la parter, pe timpul nopții, în centrul “Robin Hood”. **Membrii ai personalului au susținut că, în intervalul orar 19:00-07:00 se încuiiau ușile care permiteau accesul pe cele două etaje ale centrului.** Conform noii conduceri însă, **ușile rămâneau deschise între centre și între cele două etaje ale Centrului „Robin Hood”.**

În cursul anului 2017 nu au fost identificate cazuri de agresiune fizică între personal și beneficiari. În schimb, din verificarea materialelor prezentate (procese-verbale de predare/primire tură, Registru intrare-ieșire de Sesizări și Reclamații Cazuri Intimidare, Discriminare, Abuz, Neglijare, Exploatare, Tratament Inuman sau Degradant) a reieșit că existau stări conflictuale între beneficiari, amenințări verbale sau chiar agresiuni fizice (în registru erau consemnate două astfel de cazuri), precum și fapte de sustragere de bunuri și distrugere a mobilierului din dormitoare/săli de activități.

Conform celor consemnate în procesele-verbale de predare/primire tură, deși membrii personalului depuneau eforturi pentru gestionarea situațiilor respective, nu reușeau să le prevină. Conducerea centrului aprecia că personalul trebuie să supravegheze mai bine beneficiarii, iar dacă este confruntat cu astfel de situații trebuie să găsească soluții eficiente. În centru existau Proceduri privind controlul comportamentelor inacceptabile ale copiilor, în care erau prevăzute exemple de sancțiuni și controale permise și exemple de sancțiuni nepermise. **Având în vedere însă presiunea creată asupra personalului,** pe de o parte din cauza comportamentului beneficiarilor, iar pe de altă parte urmare a avertizării conducerii, în sensul că vor fi sancționați (inclusiv pecuniar, în cazul în care se produc daune), **pentru prevenirea situațiilor de abuz,**

echipa de vizită apreciază ca necesară stabilirea unui protocol clar de acțiune în astfel de situații.

Membrii personalului însoțeau copiii la cursurile școlare, la cabinetele medicale sau spitalele din oraș, la activități recreative în afara centrului, la poliție, la instanța de judecată. **Existau însă lacune în pregătirea personalului, cu privire la obligația de supraveghere a beneficiarilor pe timpul deplasărilor acestora în exteriorul centrului.**

Astfel, echipa de monitorizare a luat cunoștință de **cazul unui beneficiar** (consemnat în Registrul intrare-ieșire de Sesizări și Reclamații Cazuri Intimidare, Discriminare, Abuz, Neglijare, Exploatare, Tratament Inuman sau Degradant) **care susținea că a fost agresat fizic de organele de poliție.** În seara zilei de 4 mai 2017, beneficiarul a intrat în conflict fizic cu un alt beneficiar al centrului, la eveniment fiind prezenți și alți beneficiari. Deoarece conflictul, inițiat în centru a continuat în curte, personalul centrului a solicitat intervenția Secției 26 Poliție. Conform unor membri ai personalului, minorul a avut un comportament violent inclusiv față de echipajul de poliție, motiv pentru care a fost încătușat și dus la secție, împreună cu celălalt beneficiar implicat în altercație (acesta a rămas la secție pentru o perioadă scurtă de timp). Cei doi beneficiari au fost însoțiți de un supraveghetor de noapte, care a susținut că a rămas cu minorul, fără a specifica pentru ce perioadă. **Minorul a declarat însă că a rămas singur cu polițiștii în cadrul secției de poliție, timp în care ar fi fost agresat fizic de către aceștia,** el fiind încătușat. Conform procesului verbal întocmit de agenții de poliție, minorul a fost amendat cu 500 lei. Beneficiarul nu a făcut plângere împotriva organelor de poliție.

Urmare a celor întâmplate, la nivelul centrului au fost luate declarațiile persoanelor implicate sau martore la eveniment. Au fost convocate echipele pluridisciplinare, alcătuite din: șef centru, manager de caz, psiholog, asistent social, coordonator educativ, care au discutat separat cu fiecare beneficiar implicat în eveniment.

În ziua următoare evenimentului, 5 mai 2017 minorul a fost examinat de către medicul centrului. În documentele medicale era consemnat faptul că în data de 5 mai 2017 **beneficiarul a fost consultat la cabinetul medical și a prezentat echimoze la nivelul maxilarului, toracelui anterior și toracelui posterior.** Copilul a fost prezentat la Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” în aceeași zi (5 mai 2017), în Certificatul Medico-Legal concluzionându-se :

”minorul prezintă leziuni traumatice care s-au putut produce prin lovire cu corp dur, necesitând 3-4 zile de îngrijiri medicale”. În data de 8 mai 2017, la recomandarea medicului legist, beneficiarul a fost prezentat la Spitalul „Bagdasar – Arseni” din București, la compartimentul Radiologie, pentru investigații suplimentare. Examenul radiologic nu a evidențiat leziuni de fractură.

Beneficiarul se afla în evidența cabinetului medical cu afecțiuni psihice pentru care urmase până în luna martie 2017 tratament recomandat de medicul specialist.

Pentru fiecare beneficiar a fost stabilit de către psihologi câte un plan de consiliere personalizat cuprinzând 12 ședințe. S-a hotărât reorganizarea copiilor din centru pe grupe, pe criterii de vârstă și spațiu, pentru a echilibra raportul adult per copil și a asigura intervenția specializată pe categorie de vârstă.

În data de 5 mai 2017, șefa de centru a informat conducerea D.G.A.S.P.C. sector 4 cu privire la eveniment și la măsurile întreprinse.

*Cu privire la acest caz, instituția Avocatul Poporului a sesizat conducerea Parchetului de pe lângă Tribunalul București.

3.Recomandări

Față de cele expuse, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de plasament „Robin Hood”, municipiul București să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. identificarea unei soluții pentru accesul în unitatea vizitată prin Centrul de Primire în Regim de Urgență Băieți (având în vedere că ușa de acces în clădire prin centrul respectiv era deschisă și nepăzită), prin implicarea conducerii Centrului de Primire în Regim de Urgență Băieți; eventual plasarea unei persoane care să monitorizeze accesul persoanelor pe intrarea respectivă; delimitarea clară a accesului persoanelor străine de Centrul de plasament “Robin Hood”, pe cele două etaje ale centrului și responsabilizarea personalului centrului cu privire la acest lucru; asigurarea unor controale inopinate (inclusiv pe timpul nopții) de către conducerea centrului pentru verificarea supravegherii copiilor de către personal;

2. înlocuirea mobilierului deteriorat din dormitoare și mobilarea corespunzătoare a sălilor de lucru;

3. funcționarea corespunzătoare a tuturor electrocasnicelor, având în vedere că cele două hote din dotarea bucătăriei erau nefuncționale;

4. suplimentarea numărului de asistenți medicali pentru a se asigura permanența medicală;

5. intensificarea programelor de terapie și recuperare prin oferirea unui număr mai ridicat de ore săptămânale care să răspundă nevoilor beneficiarului cu diagnostic de tulburare de spectru de tip autist;

6. derularea de programe și activități cu tematică de educație sexuală, având în vedere numărul mare de beneficiari care fugeau din centru, precum și cazul beneficiarei însărcinate care efectuase mai multe întreruperi de sarcină în perioada 2015- 2016;

7. consilierea periodică și distribuirea de mijloace contraceptive beneficiarelor cu o viață sexuală activă, la recomandarea medicului, în vederea prevenirii apariției unor sarcini nedorite;

8. asigurarea unei consilieri eficiente și susținute a beneficiarilor în vederea prevenirii și eliminării situațiilor de consum de droguri;

9. completarea Procedurii Controlul comportamentului copilului cu prevederile Standardului 19 punctul 5 și punctul 6 din Standardele minime obligatorii privind serviciile pentru protecția copilului de tip rezidențial aprobate prin Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului și Adopție nr. 21/2004 și anume: *”Toate cazurile în care se aplică măsuri restrictive copiilor sunt înregistrate într-o fișă specială, atașată PIS pentru sănătate, precizându-se cel puțin: numele copilului, data, ora și locul incidentului; măsurile luate; numele membrilor*

personalului care au acționat; numele altor persoane martore la incident, inclusiv copii; eventualele consecințe ale măsurilor luate, semnătura persoanei autorizate să efectueze înregistrările. După aplicarea măsurii restrictive, copilul va fi examinat de un medic, în termen de 24 de ore” (punctul 5) și

”Coordonatorul SR verifică cu regularitate - cel puțin o dată pe lună, evidențele cazurilor de restricționare pentru a controla și sancționa corespunzător personalul (atunci când e cazul) și pentru a identifica factorii de risc ai producerii incidentelor.” (punctul 6); stabilirea unui protocol clar de acțiune în situațiile care necesită controlul comportamentelor inacceptabile ale copiilor, pentru prevenirea situațiilor de abuz;

10. îndeplinirea de către asistenții sociali – manageri de caz a atribuțiilor specifice managerului de caz prevăzute în Standardele minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului aprobate prin Ordinul Autorității Naționale pentru Protecția Copilului nr. 288 din 6 iulie 2006, având în vedere că responsabilului de caz din centru îi erau delegate nejustificat sarcini ce țin de activitatea exclusivă a managerului de caz;

11. stabilirea unor programe și activități educaționale, recreative pentru toți beneficiarii centrului, în funcție de vârsta și de nevoile lor (având în vedere că unii dintre beneficiari au sesizat faptul că nu sunt implicați în astfel de activități, fiind destinate copiilor mici);

12. individualizarea cutiei pentru sugestii și reclamații, pentru evitarea confuziilor cu privire la identitatea centrului căreia îi aparține (în zona unde era montată cutia aveau acces beneficiarii din Centrul de plasament ”Robin Hood” și cei din Centrul de Primire în Regim de Urgență Băieți);

13. gestionarea corespunzătoare a cazurilor de părăsire a centrului fără permisiune (în perioada ianuarie-septembrie 2016 figurau la centru, în fiecare lună între 3 și 5 copii fugiți/dispăruți, iar la data de 15 iunie 2017, 6 copii erau fugiți din centru) prin acordarea unei atenții deosebite, de către personalul centrului (în special psiholog, medic, asistent social), beneficiarilor care au tendința de a părăsi centrul prin fugă, în sensul unei susțineri în deținerea valorilor și principiilor de viață și însușirea acestora;

14. urgentarea demarării lucrărilor de reparare a gardului, având în vedere că beneficiarii săreau gardul care delimita curtea centrului de un spațiu viran, prin dreptul unei porțiuni ușor de escaladat, chiar de către copiii mici;

15. stabilirea unor proceduri referitoare la supravegherea beneficiarilor în afara centrului, în scopul prevenirii unor posibile situații de abuz asupra beneficiarilor, proceduri care să fie aduse la cunoștința personalului și copiilor (având în vedere cazul beneficiarului care a susținut că a rămas singur cu poliștii în cadrul secției de poliție, timp în care ar fi fost agresat fizic de către aceștia, el fiind încătușat);

16. organizarea unor cursuri pentru întreg personalul centrului care să permită recunoașterea primelor simptome de consum de droguri la copii, precum și a unor cursuri de formare privind problematica protejării copilului împotriva abuzului, neglijării și exploatării.